

Individ- och familjenämnden

Tid:	Onsdagen den 23 april 2025 kl. 08:30-14:30
Plats:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum (KS)
Beslutande:	Andreas Lundgren (S), ordförande Hanna Lundin-Jernberg (L), vice ordförande Mehrana Bassami (S) Leif Berglund (S) Gisela Lindmark Eriksson (S) Bo Johansson (S) Igor Hell (M) § 77-91, 93-97 Greger Knutsson (M), tj.g ersättare för Igor Hell (M) § 92, 98 Alireza Mosahafi (M) Liv Zetterberg (V) tj.g ersättare för Andreas Sellstedt (V) Ahmed Hersi (MP) Veronica Kerr (KD) § 77-91, 93-97 Lars Ove Renberg (C), tj.g ersättare för Veronica Kerr (KD) § 92, 98
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Hanna Lundin-Jernberg (L), fredag den 25 april klockan 10.00
Sekreterare:	 <i>Digital underskrift</i> §§ 77-98 Rose-Marie Lång Bäckström, nämndsekreterare
Ordförande:	 <i>Digital underskrift</i> Andreas Lundgren (S)
Justerare:	 <i>Digital underskrift</i> Hanna Lundin-Jernberg (L)

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Individ- och familjenämnden
Sammanträdesdatum:	2025-04-23
Anslaget har satts upp:	2025-04-28
Anslaget tas ner:	2025-05-20
Förvaringsplats:	Stadshuset, Skolgatan 31 A, Norra flygeln Umeå
Underskrift:	 <i>Digital underskrift</i> Rose-Marie Lång Bäckström

Ej tjänstgörande ersättare

Marikk Henriksson (S)

Pär Berglund (S)

Greger Knutsson (M) § 77-91, 93-97

Linda Lotare (V)

Lars Ove Renberg (C) § 77-91, 93-97

Tjänstepersoner

Socialdirektör Karolina Lundqvist

Kvalitetschef Ulrika Gustafsson § 82-96, 98

Nämndsekreterare Rose-Marie Lång Bäckström

Kommunikatör Maria Hedin § 77-96, 98

Ekonomichef SoO Simon Blomberg § 77-79

HR-chef Annica Lundin § 77-81

Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson § 77-96, 98

Verksamhetschef Annette Forsberg § 77-96, 98

Verksamhetschef Malin Björkman § 77-96, 98

Enhetschef Erica Bålfors Birgersson § 77-96, 98

HR-Strateg Marie Eriksson § 77-80

Utredare Tilda Molin § 82-85

Processledare Kristina Larsson § 86-87

Enhetschef Rebecca Andersson § 86

Enhetschef Linda Enbuske § 86

Bitr. verksamhetschef Marie Thomas § 87

Personuppgiftskoordinator Kerstin Bergsten § 91

Enhetschef Charlotte Edman § 92

§ 77

Godkännande av dagordning

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner dagordningen med följande tillägg:

Liv Zetterberg (V) anmäler ett initiativärende "Översyn av kommunala riktlinjer för LSS-insatser". Initiativärendet läggs till dagordningen efter Övriga frågor.

Ärendebeskrivning

Eventuella förändringar i nämndens föredragningslista noteras.

§ 78

Anmälan av jäv

Beslut

Ingen ledamot anmäler jäv.

Ärendebeskrivning

En jävig ledamot får varken delta i handläggningen eller beslut av ett ärende.

§ 79

Diariernr: IFN-2025/00003

Ekonomirapport mars individ- och familjenämnden 2025

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner ekonomirapporten.

Ärendebeskrivning

Sammanfattning

Individ- och familjenämndens resultat för perioden (-6,6 mnkr) förklaras av funktionshinderomsorg (+2,7 mnkr), gemensamma kostnader (-0,7 mnkr), ensamkommande barn (-0,6 mnkr), försörjningsstöd (+0,5 mnkr) samt individ- och familjeomsorg (-8,5 mnkr). Individ- och familjenämndens nettokostnader (445 mnkr har ökat med 3,5% (15 mnkr) i jämförelse med 2024. För att ha en budget i balans kunde nettokostnaderna öka med 2,1 % (9 mnkr) vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -6,6 mnkr

Gemensamma kostnader och affärsverksamhet

Individ- och familjenämndens gemensamma kostnader och affärsverksamhet uppvisar en negativ avvikelse på -0,7 mnkr främst på grund av ersättning från SPSM som bokfördes i januari efter stängning som nu periodiserats korrekt.

Under året har ännu viten utdömts med 41,5 tkr för kontaktperson samt 720 tkr för ej tillhandahållen bostad.

Funktionshinderomsorg

Inom funktionshinderomsorgen beror resultatet (+2,7 mnkr) på flertalet verksamheter och generellt sett handlar det fortsatt om påverkan på verksamhetsområdet i form av minskning av timmar utförda inom hemtjänsten jämfört med budgeterat samt högre kostnader för LSS-boenden.

De HVB placeringar som kostnadsförs mot FO uppvisar ett underskott om -0,36 mnkr.

Boendestöd och hemtjänst uppvisar båda överskott om sammanlagt 10,6 mnkr. Volymer inom boendestöd går inte att få ut helt tydligt ännu.

De verksamheter som har störst effekt är hemtjänsten och övriga insatser LSS.

- Hemtjänst +6,5 mnkr. Överskottet inom hemtjänsten fortsätter öka och sedan årsskiftet syns en minskning med 50 individer inom hemtjänst.
- Boendestöd +4,1 mnkr. En större minskning inom hemtjänsten syns i början av året och boendestödet som verksamhet har växt. Budgeten mellan dessa två verksamheter har försökt fördelas utifrån förväntningar och överskottet under året kommer analyseras.
- Övriga insatser LSS +1,8 mnkr. Nämnden fortsätter ha låga kostnader för ledsagare och avlösarservice men emottar mindre viten.
- LSS-boende -10,5 mnkr. LSS-boende uppvisar ett negativt resultat där LSS-boende kvarhåller de volymer som setts sen slutat av 2023. LSS-boenden fortsätter vara kostsamma för kommunen med en svårighet att få en kostnadsbild som motsvarar budget. Behovet av externa placeringar kommer från en avsaknad av lämpliga lokaler som kan möta upp brukares behov inom nämnden och det är inom dessa externa placeringar underskottet ligger. Underskottet beror till stor del på grund av avsaknad av budget för dessa platser.
Den interna verkställigheten uppvisar per sista mars ett mindre plusresultat.
- Personlig assistans LSS och SFB. -0,2 mnkr. Ett underskott uppvisas inom detta område på grund av mer personalintensiva insatser samt att ersättning från FK ej täcker insatsbehov.

Individ- och familjeomsorg

Underskottet inom individ- och familjeomsorgen (-8,5 mnkr) beror dels på barn- och ungdomsvården (-8,8 mnkr) där behov av konsultstödda familjehem och av extern institutionsvård är fortsatt större än budget med extern institutionsvård fortsätter se prisökningar även om verksamheten lyckats minska antalet dygn och individer. Dygnsprisernas ökning som har pågått

sen 2023 har fortsatt in i 2024 och nu när SiS ej längre subventioneras har kostnaderna för SiS-platser ökat kraftigt.

Inom vuxna missbruksvården är det ett underskott på (-9,3 mnkr) där nämnden ser att öppna insatser i Umeå ökat och många av dessa insatser riktar sig mot tidigare kända individer som blivit äldre. Verksamheten ser att det är fler individer inom lokala verksamheter och placeringar som är billigare i snittdygnspris men volymerna är höga samt budgeten för denna verksamhetsgren låg vilket bidrar till underskottet.

Det stora överskottet under administration/ledning/utredning (+9,3 mnkr) beror till stor del av UVTS pengar samt vissa vakanser av personal.

Ensamkommande barn

Underskottet inom verksamheten för ensamkommande barn (-0,6 mnkr) beror på högre lokalkostnader än budgeterat samt placeringar av ensamkommande barn. Verksamheten har inför 2025 fått ännu en kommun att ansluta sig till samarbetet där Umeå tar över ansvaret för ensamkommande barn i utbyte mot den fasta ersättning kommuner får om 500 tkr.

Försörjningsstöd

Försörjningsstödet resultat för perioden är (+0,5 mnkr). Under början av 2025 har mängden hushåll legat stadigt runt 830 ärenden med ett snitt utbetalt belopp om 9500 kronor per hushåll.

Prognos

Prognosen efter februari förbättras något till -42,5 mnkr. Dygnspriserna för placeringar har fortsatt öka och den avskaffade subventioneringen av SiS platser kommer belasta nämndens budget ytterligare.

Hemtjänst och boendestöds växande överskott hjälper till att i viss grad balansera ut kostnadsökningar på FO området men räcker inte till för att balansera ut kostnadsökningar på IFO området.

Verksamheten fortsätter jobba med tidigare beslutade effektiviseringar och drar under 2025 i gång vissa effektiviseringsåtgärder i större skala än tidigare pilotprojekt.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Ekonomirapport mars 2025

Beredningsansvariga

Ekonomichef Simon Blomberg

§ 80

Diariennr: IFN-2025/00119

Uppföljning kompetensförsörjningsplan för vård och omsorg 2024

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner redovisning av aktiviteter kopplade till kompetensförsörjningsplanen.

Ärendebeskrivning

Redovisning över genomförda aktiviteter i verksamheterna kopplade till kompetensförsörjningsplanen.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Uppföljning av aktiviteter i kompetensförsörjningsplan 2024

Beredningsansvarig

HR-strateg kompetensförsörjning Marie Eriksson

Beslutet ska skickas till

HR-chef Stöd och omsorg Annica Lundin

§ 81

Diariennr: IFN-2024/00291

Motion 21/2024 - Kräv utdrag ur belastningsregistret vid rekrytering av omsorgspersonal

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunfullmäktige i enlighet med yttrande 2025-03-19 och föreslår att fullmäktige anser motionen besvarad.

Ärendebeskrivning

Det som motionären föreslår vad gäller krav på utdrag ur belastningsregister vid rekrytering av omsorgspersonal genomförs redan för omnämnda nämnders verksamheter genom tidigare beslut i personalnämnden.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Igor Hell (M) yrkar bifall till motionen.

Arbetsutskottets beslutsgång

Hanna Lundin Jernberg (L) och Andreas Sellstedt (V) deltar ej i beslutet.

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot bifall till motionen och finner att arbetsutskottet har bifallet tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Reservation

Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) och Ahmed Hersi (MP) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Igor Hell (M) yrkar bifall till motionen.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall till arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen besvarad mot bifall till motionen och finner att nämnden har bifallet arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-03-19

Motion 21/2024

Beredningsansvariga

HR-chef Annica Lundin

HR-direktör Karin Ahnqvist

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 82

Diariennr: IFN-2025/00085

Remiss - Revidering av riktlinje för styrning och uppföljning av privata utförare

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2025-03-14.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fastställde 25 oktober 2021 Riktlinje för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare. Denna riktlinje är nu gällande i kommunen. Enligt 5 kap. 3 § kommunallagen ska fullmäktige för varje mandatperiod besluta om ett sådant dokument. I lagen benämns detta dokument som ett program med mål och riktlinjer, vilket i Umeå kommun motsvaras av ovan nämnda riktlinje.

En revidering av riktlinjen krävs, eftersom den nu gällande fastställdes under föregående mandatperiod. Även en förändring av lagen, vilken trädde i kraft 1 juli 2024, gör att vissa förändringar krävs.

Stadsledningskontoret har skrivit fram förslag på reviderad riktlinje och Individ- och familjenämnden har getts möjlighet att yttra sig över förslaget.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Sellstedt (V), Igor Hell (M), Hanna Lundin Jernberg (L) och Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Igor Hell (M), Hanna Lundin Jernberg (L) och Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-03-14

Beredningsansvarig

Enhetschef Erica Bålfors Birgersson

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Enhetschef Erica Bålfors Birgersson

§ 83

Diariennr: IFN-2025/00088

Remiss - Straffbarhetsåldern SOU 2025:11

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med yttrande 2025-04-11 samt att i yttrandet görs en språklig revidering av två meningar på sidan 3 samt under stycket avslutningsvis tas två meningar bort och en språklig revidering av en mening om barnperspektivet.

Reservation

Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för Moderaternas yrkande.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har fått ta del av slutbetänkandet av utredningen om skärpta regler för unga lagöverträdare: Straffbarhetsåldern SOU 2025:11. I stället för en allmänt sänkt straffålder som omtalas i direktivet föreslår utredningen en differentierad straffålder, genom en tidsbegränsad sänkt straffålder för vissa grova brott. De brott som omfattas i förslaget är de brott som finns på straffskalan för minst 4 år i fängelse, samt stämpling och försök till sådana brott. Huvudargumenten för förslaget är att säkerställa det rättsliga systemets långsiktiga legitimitet, värna samhällsskyddet och att ge brottsoffren upprättelse.

Förvaltningen står bakom utredningens konstaterande om en oroande utveckling i samhället där barn i allt yngre åldrar blir värvade till kriminella gäng och begår grova brott. Denna utveckling bör inte tas lättvindigt och kräver att samhället agerar. Vi står också bakom utredningen i att en allmänt sänkt straffålder bör uteslutas, men har däremot stark kritik mot att ändå införa en differentierad straffålder.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) och Ahmed Hersi (MP) yrkar för Socialdemokraterna och Miljöpartiet:

Att de två första meningarna under sista stycket "avslutningsvis" utgår samt att den tredje meningen genomgår en språklig revidering om barnperspektivet.

I övrigt bifall till tjänsteskrivelsens yttrande.

Hanna Lundin Jernberg (L) och Liv Zetterberg (V) yrkar bifall till Lundgrens(S) och Hersis (MP) yrkanden.

Liv Zetterberg (V) yrkar en språklig revidering på sidan 3 i yttrandet av de två meningarna "Många unga lagöverträdare lider också... /.../ ingår också rehabilitering och återanpassning i samhället".

Andreas Lundgren (S), Ahmed Hersi (MP), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M) och Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till Zetterbergs (V) yrkande.

Igor Hell (M) yrkar att i yttrandet på sidan 1 stryka "men har stark kritik mot förslaget om att ändå införa en differentierad straffålder" samt i övrigt bifall till tjänsteskrivelsens yttrande.

Andreas Lundgren (S), Ahmed Hersi (MP) och Liv Zetterberg (V) yrkar avslag på Hell (M) yrkande om att stryka "men har stark kritik mot förslaget om att ändå införa en differentierad straffålder".

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande frågar om nämnden kan bifalla tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner så.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Hells (M) yrkande om att stryka delar av en mening på s.1 och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Zetterbergs (V) yrkande om revidering av två meningar på s.3 och finner att yrkandet bifalls.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Lundgrens (S) och Hersis (MP) yrkande om att två meningar under stycket avslutningsvis utgår och

att den tredje meningen genomgår en språklig revidering om barnperspektivet och finner att yrkandet bifalls.

Reservation

Igor Hell (M) reserverar sig till förmån för Moderaternas yrkande att stryka "men har stark kritik mot förslaget om att ändå införa en differentierad straffålder".

Beslutsunderlag

Straffbarhetsåldern SOU 2025:11

Yttrande 2025-04-11

Beredningsansvariga

Utredare Tilda Molin

Beslutet ska skickas till

KS Diarium

§ 84

Diariennr: IFN-2024/00247

Motion 16/2024 - Starta ett kommunalt hem för vård eller boende, HVB

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att motionen anses vara besvarad.

Ärendebeskrivning

I en motion ställd till kommunfullmäktige yrkar Vänsterpartiet att Umeå kommun utreder och skapar förutsättningar för ett eller flera kommunala hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga, samt att kommunstyrelsen får i uppdrag att verka för ett samarbete med närbelägna kommuner för att långsiktigt kunna öka antalet placeringar i hem för vård eller boende (HVB) i offentlig regi.

I och med redovisningen av individ- och familjenämndens utredning av HVB i egen regi anser nämnden att motionen anses vara besvarad.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M) och Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M) och Liv Zetterberg (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Utredning av HVB i egen regi
Yttrande 2025-03-19
Motion 16/2024

Beredningsansvarig

Utredare Tilda Molin

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 85

Diariennr: IFN-2025/00048

Översyn anhörigstöd

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av översynen.

Individ- och familjenämnden uppdrar till förvaltningen att tillsammans med äldreomsorgsförvaltningen ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa att den nationella anhörigstrategin och annan relevant lagstiftning följs.

Ärendebeskrivning

Denna översyn av anhörigstöd inom stöd och omsorgs verksamhetsområden har gjorts på uppdrag av socialdirektörens ledningsgrupp. Behovet av en översyn kommer bland annat av den nationella anhörigstrategin som regeringen presenterade våren 2022. Under hösten 2023 presenterade även Socialstyrelsen ett kunskapsstöd utifrån anhörigstrategin på uppdrag av regeringen.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S), Hanna Lundin Jernberg (L), Igor Hell (M), Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Översyn av anhörigstöd inom individ- och familjenämndens verksamheter i
Umeå kommun

Beredningsansvarig

Utredare Tilda Molin

Beslutet ska skickas till

Kvalitetschef Ulrika Gustafsson

§ 86

Diariennr: IFN-2025/00117

Kommunala riktlinjer för ekonomiskt bistånd i Umeå kommun

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner Kommunala riktlinjer för ekonomiskt bistånd.

Ärendebeskrivning

Den kommunala riktlinjen för ekonomiskt bistånd reviderades på uppdrag av individ- och familjenämnden utifrån ett barnrättsperspektiv 2023. I samband med revideringen 2023 uppmärksammades behovet av att förenkla och tydliggöra riktlinjen. I den tidigare revideringen hann förvaltningen med en rad förenklingar, men har i denna revidering gått hela vägen med att ta bort de delar som finns i den nationella handboken för ekonomiskt bistånd i syfte att framhäva de riktlinjer som är specifika för Umeå kommun.

Denna revidering inkluderar också ett arbetssätt för de uppgifter som hittills reglerats i en årlig bilaga (fördelning av riksnorm utifrån matnorm och fickpeng samt riktvärden för hyreskostnader) i syfte att få till en tidseffektiv arbetsgång.

Utöver dessa förändringar har en justering kring kostnad för internet gjorts och avsnittet kring kostnader rörande dödsbo förkortats och fokuserats på den avgift som tas ut för provisorisk dödsboförvaltning i Umeå kommun.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut samt att förhöjt försörjningsstöd för resa/utflykt för barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd ska höjas från 1 % av basbeloppet per barn till 2 % av basbeloppet per barn.

Igor Hell (M), Andreas Lundgren (S) och Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Arbetsutskottets beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende tjänsteskrivelsen förslag till beslut och finner att den bifalles.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Andreas Sellstedt (V) tilläggsyrkande och finner att det avslås.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Liv Zetterberg (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut samt att förhöjt försörjningsstöd för resa/utflykt för barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd ska höjas från 1 % av basbeloppet per barn till 2 % av basbeloppet per barn.

Andreas Lundgren (S), Igor Hell (M), Hanna Lundin Jernberg (L) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att den bifalls.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Zetterbergs (V) yrkande och finner att det avslås.

Beslutsunderlag

Kommunala riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Beredningsansvariga

Biträdande verksamhetschef Camilla Thunell

Processledare Kristina Larsson

Enhetschef Rebecca Andersson

Enhetschef Linda Enbuske

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Sammanträdesprotokoll
2025-04-23

Beslutet ska skickas till
Processledare Kristina Larsson
Enhetschef Rebecca Andersson
Enhetschef Linda Enbuske

§ 87

Diariennr: IFN-2023/00213

Införande av boendestöd i Umeå kommun

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av informationen.

Individ- och familjenämnden beslutar om att förvaltningen ska ge en återrapport till individ- och familjenämnden kring införandet av boendestödet i december 2025 och att i den återrapporten ingår en redovisning av hur många personer som valt att fortsätta att ha hemtjänst med en privat utförare i stället för att påbörja insatsen boendestöd.”

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden beslutade vid sammanträdet i juni 2024 att de önskade en återrapport om införandet av boendestödet. Vid dagens sammanträde ges en statusrapport för införande av boendestödet.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) yrkar på en återrapport till nämnden i december 2025.

Hanna Lundin Jernberg (L) yrkar att nämnden i samband med återrapporten i december får en redovisning av hur många personer som valt att fortsätta att ha hemtjänst med en privat utförare i stället för att påbörja insatsen boendestöd.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna informationen och finner så.

Ordförande frågar om nämnden kan bifalla Lundgrens (S) yrkande och finner så.

Ordförande frågar om nämnden kan bifalla Lundin Jernbergs (L) yrkande och finner så.

Beslutsunderlag

Bildspel som visas vid sammanträdet 2025-04-23

Beredningsansvarig

Processledare Kristina Larsson
Biträdande verksamhetschef Marie Thomas
Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson

Beslutet ska skickas till

Kvalitetschef Ulrika Gustafsson
Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson

§ 88

Diariennr: IFN-2025/00068

Insats dagverksamhet och särskilt boende för yngre med demenssjukdom

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut samt att nämnden får en återrapport vid kommande nämnd om hur beslut om särskilt boende och dagverksamhet formuleras.

Ärendebeskrivning

Individ och familjenämnden gav förvaltningen i uppdrag att se över om yngre personer med demenssjukdom kan få behålla sin beviljade insats vid dagverksamhet vid inflyttning på särskilt boende.

För att kunna ta ställning till om dagverksamhet ska erbjudas till personer som bor i ett särskilt boende, så ligger den enskildes behov och syftet med de två insatserna till grund.

Insatsen dagverksamhet riktar sig till personer som bor i ordinärt boende, är ej yrkesverksamma och företrädesvis har en kognitiv svikt till följd av sjukdom eller funktionsnedsättning. Insatsen är aktuell när demenssjukdomen är mild till måttlig, eller när anhöriga är i behov av avlastning. Dagverksamheten syftar till att erbjuda målgruppen aktiviteter för att öka den enskildes möjlighet att leva ett bra liv med bibehållen livskvalitet och självständighet som möjliggör kvarboende i det egna hemmet så länge som möjligt.

Dagverksamheten är aktuell för de som är motiverade att delta och som kan tillgodogöra sig verksamhetens aktiviteter. Insatsen riktar sig specifikt till de som behöver påminnelse för att komma i gång med aktiviteter som de sedan klarar utan stöd. De är också aktuellt för de som behöver hjälp, stöd och uppmuntran om problem uppstår under aktiviteten.

Umeå kommun har en inriktning i sina dagverksamheter för personer med demenssjukdom, oavsett ålder. Den baseras på FINGER-modellen och fokuserar på fysisk aktivitet, hälsosam kost, sociala aktiviteter och hjärngymnastik för att stödja individens funktionsförmåga och möjliggöra kvarboende i det egna hemmet.

Insatsen särskilt boende blir aktuellt först när det inte längre är möjligt att tillgodose behoven i det ordinära boendet. Behoven är omfattande och av varaktig karaktär och den enskildes behov är närhet till personal dygnet runt. Insatsen beviljas då behoven av omvårdnad är omfattande och kraven på säkerhet och trygghet ej längre kan tillgodoses i det ordinära boendet. När behov av särskilt boende är aktuellt så kan det vara svårt att tillgodogöra sig en insats som riktar sig till personer som fortfarande finns i sitt ordinarie boende.

Den som flyttar till ett särskilt boende bedöms få sitt behov av social samvaro tillgodosett. Den enskilde ska erbjudas aktiviteter och delaktighet i de vardagliga sysslorna utifrån sina egna förmågor.

För personer under 65 är följande lagrum aktuellt: **4 kap. 1 § SoL** – rätt till bistånd. Den som inte själv kan tillgodose sina behov har rätt till bistånd från kommunen. En yngre person med demenssjukdom kan därmed beviljas dagverksamhet, hemtjänst, boendestöd eller särskilt boende (om behovet är omfattande). Den enskilde kan ha komplexa och flera behov som behöver tillgodoses vilket ofta föranleder olika insatser i olika skeden.

Det är ej möjligt att generellt svara på frågan om huruvida alla yngre kan få behålla sin dagverksamhet vid inflyttning till särskilt boende. Det är den enskildes behov i relation till insats som avgör.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut samt att nämnden får en återrapport vid kommande nämnd om hur beslut om särskilt boende och dagverksamhet formuleras.

Beredningsansvariga

Verksamhetschef inom stöd- och omsorg Viviann Dannelöv Nilsson

Verksamhetschef inom äldreomsorg Susanna Stenlund

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Sammanträdesprotokoll
2025-04-23

Beslutet ska skickas till

Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson

Kvalitetschef Ulrika Gustafsson

§ 89

Diariennr: IFN-2024/00034

Statistikrapporter ej verkställda beslut SoL individ- och familjenämnden 2024

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner statistikrapporten över ej verkställda beslut enligt SoL.

Individ- och familjenämnden överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Från och med 2006-07-01 gäller, enligt 16 kap 6h § socialtjänstlagen, följande beträffande ej verkställda gynnande beslut:

”Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Nämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapportering enligt denna paragraf skall ske en gång per kvartal.”

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Statistikrapport SoL 2024-12-31

Beredningsansvarig

Nämndsekreterare Rose-Marie Lång Bäckström

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen

§ 90

Diariennr: IFN-2024/00035

Statistikrapporter ej verkställda beslut LSS individ- och familjenämnden 2024

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner statistikrapporten över ej verkställda beslut enligt LSS.

Individ- och familjenämnden överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Från och med 2008-07-01 gäller, enligt 28 h § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), följande beträffande ej verkställda gynnande beslut.

”Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 9 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Nämnden ska till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 9 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapportering enligt denna paragraf ska ske en gång per kvartal.”

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Statistikrapport LSS 2024-12-31

Beredningsansvarig

Nämndsekreterare Rose-Marie Lång Bäckström

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen

§ 91

Diariennr: IFN-2025/00146

Granskning av individ- och familjenämndens hantering av personuppgiftsincidenter

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner åtgärder som genomförs till följd av rekommendationer i dataskyddsombudets granskning av hanteringen av personuppgiftsincidenter.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har ett utsett dataskyddsombud. I uppdrag som dataskyddsombud ingår att övervaka efterlevnaden av dels dataskyddsförordningen, dels nationella kompletterande dataskyddsbestämmelser och organisationens arbete och implementerade styrdokument för skydd av personuppgifter (granskning). Umeå kommun har upphandlat Insatt AB som dataskyddsombud för att oberoende utföra granskning och därigenom uppfylla det lagstadgade kravet på dataskyddsombud enligt dataskyddsförordningen. Som en del av ovanstående uppdrag har en sådan riktad granskning genomförts och resultatet av granskningen presenteras i Granskningsrapport dataskyddsförordningen. Mot bakgrund av granskningen lämnar dataskyddsombudet rekommendationer som nämnden bör vidta.

Samtliga rekommendationer som dataskyddsombudet lämnar bedömer förvaltningen vara relevanta.

De rekommendationer som handlar om att fortsätta på det sätt som hanteringen av uppgifter i processen i dag sker kommer förvaltningen också att fortsätta med, inklusive att involvera dataskyddsombudet vid tveksamheter kring incidenter.

Förvaltningen kommer i samband med introduktion av nyanställda att ge dem information om vad en personuppgiftsincident är samt information om den rutin som finns för att hantera inträffad incident.

Personuppgiftsbiträden kommer att hänvisas till systemförvaltningens funktionsbrevlåda (gruppbrevlåda) för rapport om personuppgiftsincident. Både rutinen för personuppgiftsincident och rutinen för personuppgiftsbiträdes är under pågående revidering med hänvisning enligt ovan. Rutinen kommer inom snar framtid att godkännas av kvalitetschef.

I samband med att det blir aktuellt att agera som gemensamt personuppgiftsansvarig med annan myndighet eller verksamhet kommer förvaltningen förespråka att använda sig av den mall som SKR tagit fram och där ett avsnitt i mallen behandlar hanteringen av incidenter kopplat till vilken part som ska ansvara för vad.

Rutinen om personuppgiftsincidenter är under pågående revidering i enlighet med dataskyddsombudets samtliga rekommendationer och kommer inom snar framtid att godkännas av kvalitetschef.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport dataskyddsförordningen, granskningsområde - hantering av personuppgiftsincidenter

Beredningsansvarig

Personuppgiftskoordinator Kerstin Bergsten

Beslutet ska skickas till

Personuppgiftskoordinator Kerstin Bergsten
Kvalitetschef Ulrika Gustafsson

§ 92

Diariennr: IFN-2025/00046

Personliga ombud i Umeåregionen 2025

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden får en rapport från den personliga ombudsverksamheten.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Personliga ombud i Umeåregionen årsrapport.

Årsredovisning 2024.

Lägesrapport för verksamhet med personligt ombud bidragsår 2023.

Synpunkter från personliga ombudsteamet i Umeåregionen på SOU

2024:50 Nätt och jämnt- Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn avseende det riktade statsbidraget till personligt ombud.

Beredningsansvarig

Enhetschef Charlotte Edman

Beslutet ska skickas till

Enhetschef Charlotte Edman

§ 93

Diariennr: IFN-2025/00014

Återkoppling från samverkan med sociala föreningar

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ahmed Hersi (MP) informerar om samverkan med sociala föreningar.

Ledamöterna från nämnden som deltar i samverkan med sociala föreningar planerar att ha ytterligare ett samverkansmöte under denna termin och ytterligare två samverkansmöten under hösten.

§ 94

Diariernr: IFN-2025/00012

Återkoppling från kurser och konferenser

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Veronica Kerr (KD) informerar om att Frivilligcentralen idag firar 25-årsjubileum.

§ 95

Diariennr: IFN-2025/00014

Övriga frågor

Ärendet utgår.

§ 96

Diariennr: IFN-2025/00158

Initiativärende - Översyn av kommunala riktlinjer för LSS-insatser

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att nämndinitiativet lämnas till nämndens förvaltning för beredning.

Ärendebeskrivning

Liv Zetterberg (V) lämnar ett nämndinitiativ som nämnden beslutar att lägga till dagens föredragningslista.

Liv Zetterberg (V) informerar om att i en nyligen publicerad rapport (Segnestam Larsson & Tideman (2024) *Kommunala riktlinjer för LSS-insatser – en uppföljning*) så konstateras att det i nästan alla kommunala riktlinjer för LSS-insatser finns bestämmelser eller rekommendationer som är begränsande för de personer som har rätt till insatserna. Forskarna som har skrivit rapporten har bland annat undersökt om kommunernas riktlinjer innehåller bestämmelser om att en insats endast kan beviljas i en viss omfattning, bara får ges inom ett visst geografiskt område, ska tidsbegränsas, om vissa insatser utesluter rätt till andra insatser och om det finns begränsningar som har med personernas egenskaper att göra. Vissa begränsningar som finns i de kommunala riktlinjerna kan vara kopplade till rättspraxis, men i andra fall är det kommunens egna begränsningar. Författarna menar att ”interna kommunala dokument som tolkar lagstiftningen och innehåller begränsningar i rättigheter jämfört med lagstiftningen och rättspraxis är problematiska och dessutom inte lagliga. Detta för att de strider mot grundprincipen att bedömningen ska vara individuell.

Mot bakgrund av detta yrkar Vänsterpartiet:
att förvaltningen ska ges i uppdrag att se över vilka kommunala riktlinjer för LSS-insatser som finns i Umeå och

att analysera hur dessa riktlinjer förhåller sig till lagstiftning och rättspraxis

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) yrkar att Zetterbergs (V) nämndinitiativ lämnas till nämndens förvaltning för beredning.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta att lämna Zetterbergs (V) nämndinitiativ till nämndens förvaltning för beredning och finner så.

Beslutet ska skickas till

Kvalitetschef Ulrika Gustafsson
Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson

§ 97

Diariennr: IFN-2025/00013

Anmälan av delegerade beslut/anmälningssärenden individ- och familjenämnden 2025

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut och anmälningssärenden.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av nämndens fastställda delegationsordning samt redovisning av anmälningssärenden.

Övriga beslut

Delegerade beslut för perioden 2025-03-01 t o m 2025-03-31 inom lagområdena SoL, LSS, LVU, LVM och övrig lagstiftning anmäls i enlighet med nämndens beslut 2024-01-24.

Anmälningssärenden

IFN-2022/00068	Revidering av reglemente, protokollsutdrag kommunfullmäktige § 63 Reglemente för kommunens styrelse och nämnder Anvisning för hantering av nämndinitiativ 2025-03-18
IFN-2025/00137	Personuppgiftsbiträdesavtal Life Care
IFN-2025/00116	Personuppgiftsbiträdesavtal Myloc AB
IFN-2025/00042	Protokoll Länssamverkansgruppen 2025-02-21
IFN-2024/00217	Statsbidrag för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet med metoden Bostad först 2025. Beslut från socialstyrelsen 9.1-87405/2024
IFN-2025/00002	Anvisning-Nämndens rapportering till kommunstyrelsen med Bilaga 1 och 2. Mall -Nämndens rapportering januari-april, januari - augusti, januari-december

IFN-2024/00146	Dom från Förvaltningsrätten i mål 1450-24
IFN-2024/00231	Dom från Förvaltningsrätten i mål 1968-24
IFN-2024/00220	Dom från Förvaltningsrätten i mål 2010-24

Sekretessärenden

IFN-2025/00008	Delegationsbeslut ordförande, om ändring av beslut enligt 38 § FL med bilaga.
IFN-2025/00008	Delegationsbeslut ordförande, om skyddad folkbokföring.
IFN-2024/00218	Dom från Förvaltningsrätten i mål 1951-24
IFN-2024/00234	Dom från Förvaltningsrätten i mål 1950-24

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beredningsansvarig

Nämndsekreterare Rose-Marie Lång Bäckström

§ 98

Diariennr: IFN-2025/00014

Socialdirektören informerar

Beslut

Individ- och familjenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Socialdirektör Karolina Lundqvist informerar om budgetdialogen med KSNAU.

Enhetschef för enheten för systematiskt kvalitetsarbete Erica Bålfors Birgersson informerar om arbetet som pågår inom förvaltningen utifrån ny Socialtjänstlag som börjar gälla 1 juli 2025.

Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson informerar om arbetet som pågår inom förvaltningen kring byte av hemtjänstutförare utifrån att två privata utförare har sagt upp sina avtal med kommunen.

Verksamhetschef Viviann Dannelöv Nilsson informerar om arbetet som pågår inom förvaltningen avseende samordnad myndighetsutövning.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.